N^ER 154

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 24 Grudnia v. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 13 grudnia.

(*z Gazety le Conservateur Impartial.*)

We środę, dnia 12 grudnia, oficerowie wyżsi gwardyi Cesarskiey i woyska, ministrowie, pierwsze władze cywilne i woyskowe, osoby znakómitsze do dworu wstęp maiące, i ciało dyplomatyczne, miały honor złożyć CESARZOWI JEGOMOŚCI powinszowanie, z powodu rocznicy urodzin JEGO CESARSKIEY MOŚCI. Spiewane było uroczyste *Te Deum* w kaplicy pałacowey, w cerkwi katedralney Nayświętszey Panny Kazańskiey i innych kościołach stolicy. U dworu był obiad familiyny, a wieczorem pokoje i bal wielki. Miasto całe było oświecone.

CESARZ JEGOMOŚĆ ozdobić raczył orderem ś. *Włodzimierza* pierwszey klassy Ich Cesarskie Wysokoście Wielkich Xiążąt Ichmość MIKOŁAJA i MICHAŁA.

Zostali mianowani kawalerami:

Orderu ś. Jędrzeja:

Jenerał Xiążę *Wołkoński*, Naczelnik Głównego Sztabu JEGO CESARSKIEY MOŚCI; Jenerał *Uwarow*, dowódzca gwardyy; i admirał *Mordwinow*, prezydent departamentu spraw cywilnych i duchownych w Radzie Państwa.

Orderu ś. Anny pierwszey klassy z brylantami:

Baron *Rehbinder*, sekretarz stanu J. C. M. do interessow finlandzkich.

Orderu ś. Anny pierwszey klassy:

Jenerał brygady, Hrabia *Grabowski*, sprawujący obowiązki Sekretarza stanu Królestwa polskiego; Jenerał adjutant Hrabia *Michaud*; i jenerał major *Gołowin*.

— Xiążę *Galicyn*, minister spraw duchownych i narodowego oświecenia, i Hrabia *Nesselrode*, sekretarz stanu sprawujący ministeryum stosunkow zewnętrznych, mianowani rzeczywistymi radcami taynymi.

— Pani *Kankrin*, małżonka ministra skarbu; Pani *Paskiewiczowa*, jenerał porucznikowa; Pani *Rudziewiczowa*, jenerałowa; i Pani *Kozens*, małżonka koniuszego dworu; mianowane Damami orderu ś. *Katarzyny* 2giey klassy.

— Panny Helena *Bezobrazówna*, pasierzbica rzeczywistego radcy taynego *Tatyszczewa*; Hrabianka *Kamienska*, Xiężniczka *Prozorowska*; i Panny *Szeremetówna* i *Deprerodowiczówna*, mianowane pannami honorowemi Nayjaśnieyszych Cesarzowych.

— Przez rozkaz dzienny z dnia 12 t. m. Jenerałowie porucznicy *Kapcewicz*, dowódzca korpusu w Syberyi; Xiążę Panujący *Anhalt-Bernburg*; *Sukin* dowódca twierdzy w S. Petersburgu, i jenerał adjutant *Bałaszew*; wyniesieni na jenerałów piechoty;

Dowódca 1go korpusu piechoty *Woynow*, na jenerała jazdy;

Jenerał adjutant Margrabia *Paluzzi*; Jenerał Policmeyster 1go woyska *Oertel*; Xiążę *August Holstein-Oldenburg*, na jenerałow piechoty;

Oppermann, na jenerała inżenijerów;

Tatyszczew, sprawujący obowiązki ministra woyskowego; *Sabaniejew*, dowódca 6go korpusu piechoty; i *Berg* dowódca *Rewla*; na jenerałów piechoty;

Jenerał adjutant Hrabia *Lambert*, na jenerała kawaleryi;

Bachmietjew, gubernator wojenny podolski, na jenerała piechoty;

Jenerał adjutant *Wasilczykow*, na jenerała kawaleryi;

Jenerał adjutant Xiążę *Szczerbatow*, na jenerała piechoty.

— Przez rozkaz dzienny z dnia 16 listopada, połkownik w głównym sztabie gwardyi, *Perowski*, przeznaczony do ministeryum spraw zagranicznych, z rangą rzeczywistego radcy stanu i z tytułem szambelana.

— Przez Ukaz z dnia 22 listopada radca tytularny, *Markełow*, należący do missyi Cesarskiey we Frankforcie, podniesiony do stopnia assesora kollegialnego.

— Przez Ukazy z dnia 5 i 6 grudnia, kapitan odstawny *Bechtiejew*, przeznaczony do ministeryum spraw zewnętrznych, z rangą radcy kollegialnego i tytułem szambelana.

CESARZ JEGOMOŚĆ na przedstawienie Rzeczywistego radcy taynego *Tatyszczewa*, radcę kollegialnego *Obrezkowa*, sprawującego interessa przy dworze wiedeńskim, wyniosł na radcę stanu. Z teyże okoliczności assesor kollegialny *Radofinikin*, podniesiony do rangi radcy dworu, i szambelan Xiążę *Czetwiertyński*, mianowany kawalerem ś. *Włodzimierza* 4tey klassy.

— CESARZ JEGOMOŚĆ kawalera *Provana de Collegno*, dyrektora sekretaryatu stanu spraw zewnętrznych królestwa sardyńskiego, mianował kawalerem orderu ś. *Włodzimierza* 3ciey klassy.

— Rzeczywisty radca stanu Hrabia *Tołstoy*, mianowany Radcą taynym i Senatorem.

Podług gazety senackiey z dnia 15 grudnia:

Naywyższym Ukazem z dnia 17 listopada, urzędnik 7mey klassy etatu kommissoryatskiego, *Formicyn*, naznaczony Rządcą kancellaryi Jenerał Gubernatora Witebskiego, Mohilewskiego, Smoleńskiego i Kałuskiego, Jenerała porucznika Xięcia *Chowańskiego*, z pensyą 2500 rubli, i razem mianowany rądcą dworu.

Przez Naywyższy Ukaz z dnia 12 grudnia, Sekretarz Stanu, Radca tayny *Kikin*, przeznaczony do zasiadania w Rządzącym Senacie i razem sprawować ma teraźnieysze obowiązki.

Przez Naywyższy Ukaz, objawiony Rządzącemu Senatowi przez Ministra sprawiedliwości, CESARZ JEGOMOŚĆ rozkazać raczył: Senatorowi Radcy Taynemu Hrabi *Tołstemu*, zasiadać w 1ym oddziale 5go Departamentu Rządzącego Senatu.

Rządzący Senat ogłosił Ukazy okolne:

1) Pod dniem 26 listopada r. t., o uznaniu Fryderyka *Meyera*, konsulem duńskim w Sankt-Petersburgu.

2) *O nierobieniu nowych wymiarow dwuwiorstowey odległości odkupow (dzierżawy trunkow.)* w brzmieniu następującem; „Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI Rządzący Senat słuchali przedstawienia Pana Ministra Skarbu, względem zrobionego przez Wołyński Rząd Gubernialny rozpo-

rządzenia do oznaczenia i sprawdzenia dystancyi dwuwiorstowey, na dzierżawę trunkową w mieście Żytomierzu Rozkazali: z obecnych okoliczności Rządzący Senat dostrzega, iż kiedy Izba Skarbowa Wołyńska odniosła się do tamecznego Rządu Gubernialnego względem oznaczenia, na mocy § 3go, warunków na dzierżawę trunkową drugiey dwuwiorstowey odległości, w którey nie wolno mieć szynkow w mieyscach pustych, gdzie nie masz ani wioski, ani gospodarstwa wieyskiego, ani dróg wielkich; wtedy Rząd Gubernialny, zamiast prostego wypełniania tego poruczenia, rozkazał naprzód sprawdzić trunkową odległość miasta Żytomierza, azali się ona wczem nie odmieniła w naturze: taką samowolnością Rząd Gubernialny wskrzesił nanowo te pretensye, dzierżawców i skargi obywateli, któremi Rząd, od nastania Ukazu Senackiego z dnia 24 grudnia 1814 roku, niezmiernie był obarczony, i ledwie przywiódł rzecz do spokoyności. A że podług warunków upłynioney od roku 1819 dzierżawy, postanowiono już było mieć dwuwiorstowy około miast okres od linii graniczney podług projektowanych planow miasta, Naywyżey potwierdzonych, a gdzie takich planow nie masz, tam zostawić ten sam okres, jaki był na dzierżawę 1815 roku; warunek ten i w umowach na idącą teraz dzierzawę potwierdzono: a że takowy obwód około miasta Żytomierza w owey od roku 1819 dzierżawie już się znaydował, i dzierżawcy w czasie licytacyi na dzierżawę teraz idącą, okres ten w widoku mieli; przeto działanie Rządu Gubernialnego Wołyńskiego, co do nowego wymiaru okresu trunkowego około miasta Żytomierza, jako samowolne i zasady niemające, natychmiast uchylić, nanowo zalecając temu Rządowi, iżby naprzyszłość od podobnych postępkow i samowolności, wszelkiemi sposobami strzymywał się, pod obawą surowey za to podług praw odpowiedzi; na teyże osnowie odmówić na żądania dzierżawcy trunkowego Lubarskiego. A żeby podobnemi rozwiązywaniami nie zatrudniać naprożno Wyższey Władzy, zalecić Rządom Gubernialnym guberniy dwóch małorossyyskich i siedmiu zachodnich, iżby tam, gdzie trunkowe około miast dystancye, na mocy dzierżawnych roku 1819 umów, doprowadzane już zostały do exystencyi, i dzierżawcom pod czas targu na idącą teraz dzierżawę były wiadomemi, nowego wymiaru albo sprawdzenia tych dystancyy zgoła nie robić. I o tem posłać Ukazy, również przez Ukazy dać wiedzieć tamecznym Izbom Skarbowym i Ministrowi Skarbu. Dnia 29 listopada 1823 roku. (z 1go *Departamentu*.)

3) Dnia 30 listopada 1822, o uznaniu Fryderyka *Gagedorna*, młodszego, konsulem niderlandzkim w Lipawie.

4) O wpisaniu do rewizyi wszystkich ludzi stanu włościańskiego, w Bessarabii i Gruzyi znaydujących się.

5) O rozciągnieniu Opinii Rady Państwa, Naywyżey potwierdzoney d. 17 listopada 1810 roku, do wszystkich spraw spornych o majątki kościelne.

6) O dozwoleniu Izbom Skarbowym samym przez się przenosić kupców z jedney gubernii do drugiey.

7) O dozwoleniu Izbom Skarbowym samym przez się przenosić mieszczan z jednego miasta do drugiego.

8) O prawidłach na wydawanie świadectw na wódki, przywiezione do tych guberniy, w których jest dzierżawa trunkowa.

Kurs sankt-petersburski d. 11 grudnia: dukat hollen. nowy 11 r. 45 kop.. Zmiana złota 2 r. kop. 90. Zmiana srebra 2 r. 74. k.

Nieustający dochod kommissyi umorzenia długow:

6§ assygnacyami	— —	100 —	procentow
6§ brzęczącą monetą	—	98½	
5§ takąż	— — — —	85¼, ½	

Wilno.

Rząd Gubernialny Litewsko Wileński przesłał dla ogłoszenia, o nieużywaniu języka polskiego w korrespondencyach urzędowych i prośbach do Rządu w brzmieniu następującem:

„W Litewsko-Wileńskim Rządzie gubernialnem rozważano: iż podawane bywaią do tego Rządu od proszących-kiedy prośby i doniesienia, a od Sądow Ziemskich i Grodzkich, Magistratów i Ratuszow, przysyłane bywaią raporta w języku polskim, po większey części bez zachowania formy i porządku na to ustanowionych: zapełniane bywaią różnemi okolicznościami, sobie przeciwnemi; przychodzą jeszcze niekiedy i takie, w których nie tylko gramatyczney zrozumiałości; ale i prostey istoty sprawy doczytać się nie podobna; nadto układane bywaią zbyt obszernie, bez żadney w tem potrzeby, oratorskim sposobem pisane pospolicie opieraiących pisma swe więcey na krasomówstwie, niżeli na rzeczy i istocie samego opisu, które proszący powinien prawdziwie i dokładnie wyłożyć i dowieść to, co pisze w prośbach, a Sądy Ziemskie i Grodzkie, Magistraty i Ratusze w raportach, z przyłączeniem do nich dokumentow i innych papierow, prowadzą korrespondencyą takoż w języku polskim; na których rozpatrzenie i przekładanie niemało potrzeba czasu, załatwiać zaś tłumaczeniami wchodzące w nadzwyczay wielkiem mnóztwie do Rządu Gubernialnego papiery, jest niepodobieństwem, bo w nim tylko do stycznia 1818 roku był translator; a od tego czasu przy naywiększem zajęciu się Członków, z trudnością uskuteczniają się tłumaczenia przez officyalistow kancellaryynych, i zadają niezmierne zatrudnienie dla Zasiadających, a rodząc niepotrzebną korrespondencyą i widoczną nawet przewłokę, jak w rozwiązywaniu raportow w polskim języku pisanych, tak równie i w przezieraniu układanych z niewyrozumiałych tłumaczeń dokładow.— Ze zaś dla zaradzenia temu wszystkiemu, na osnowie Ukazow Rządzącego Senatu d. 16 stycznia 1740 roku, 30 marca 1806 roku i 25 maja 1810 roku wydanych, Rząd ten pod dniem 24 oktobra 1814 roku obwieścił w Gubernii, ażeby dokumenta i same prośby podawane były z tłumaczeniem, albo z *wypiskami* w języku rossyyskim, i takie rozrządzenie było rozpatrywane w Rządzącym Senacie którego Ukazem z dnia 22 lutego tegoż roku 1814 nie tylko nie uchylono, ale też Ukazem Senatu z dnia 25 lipca 1817 roku z N. 17,4 3 do Rządu Gubernialnego Grodzieńskiego wydanym, i od Litewskiego P. Gubernatora Wojennego, dla rozciągnienia i na ten Rząd tegoż samego w prowadzeniu interessow rozporządzenia jakie zaprowadzone w Rządzie Gubernialnym Grodzieńskim, w kopii przesłanym, utwierdzone; dla tego podług rezolucyi z dnia 9 augusta teraźnieyszego roku zapadłey, Postanowił: do wszystkich mieysc Urzędowych Gubernialnych kommunikować, a Ziemskim Powiatowym i Grodzkim Sądom Magistratom i Ratuszom, takoż Mieskim i Ziemskim Policyom tuteyszey Gubernii zalecić przez Ukazy, ażeby pierwsze raczyły odtąd pod żadnym pozorem nie przysyłać do tego Rządu odniesień, a podległe Urzędy raportow do Zwierzchności Gubernialney w polskim języku, (jak teraz z liczby ich Sądy Ziemskie i Grodzkie i niektóre Magistraty i Ratusze przysyłaią) ale na Rossyyskim; w szczególności zaś Policyom Mieskim i Ziemskim surowie ponowić zalecenie, ażeby w okręgach swych opublikowali kilkakrotnie, z uczynieniem wrażenia Obywatelom i wszelkiego stanu mieszkańcom: ażeby każdy z nich w sprawach swych, podaiąc do Zwierzchności Gubernialney prośby, zachowywał przepisy następujące. 1) Ażeby one pisane były w języku Rossyyskim, i na przepisanym przez Ukaz Naywyższy z dnia 24 listopada 1821 roku papierze herbowym, z zachowaniem wydaney formy i z troskliwą ostróżnością, ażeby w tytule CESARSKIM omyłek, skrobanek i poprawek nie było; 2) Ażeby nie umieszczali zgoła niczego niepotrzebnego, nierzetelnego, i do sprawy nienależącego, a bardziey wyrazow przykrych i pieniactwa; 3) Ażeby koniecznie wymieniali, kto układał i pisał te prosby, i żeby się ciż sami na nich podpisywali; 4) Ażeby dokumenta składali na

papierze herbowym, takiey ceny, na jakim pisane prośby, z tłumaczeniem albo *wypiskami* w języku rossyyskim: również i plenipotencye, ażeby wydawali plenipotentom na papierze herbowym z poświadczeniem w przyzwoitym urzędzie sądowym; i 5) Żydzi i Karaimy, ażeby takież prośby i skargi, tudzież plenipotencye pisali koniecznie po rossyysku, albo po polsku, albo też po niemiecku, a zgoła nie po hebraysku, i żeby koniecznie wyrażali swoje familije czyli przezwiska. Jeżeli zaś kto sam pisać nie umie, tacy mają, na osnowie prawa pod tytułem *Ułożenja*, rozdziału 10. artykułow 246 i 248, rozdziału 11 artykułu 4. rozdziału 17 artykulu 36, i rozdziału 20 artykułu 41, prosić drugich do podpisania za siebie, ale krzyżykow, ani innych znakow na mieyscu wyraźnego podpisu proszących ażeby nie używali, dla uniknienia wszelkiego fałszerstwa; gdyż bez zachowania wszystkich tych prawideł, nie tylko te skargi, prośby. i plenipotencye, nie będą przyjęte do czynienia, ale przeciwnie na osnowie artykułu 34 tegoż N a y w y ż s z e g o Ukazu z dnia 24 listopada 1821 roku, powrócone zostaną z nadpisami, i naddto przestępujący to, jako zatrudniający Urząd, a osobliwie używający czegokolwiek, do rzeczy nienależącego, albo wyrazow krzywdzących, albo pieniackie i niesprawiedliwe prośby przynoszący, podpadną na osnowie Ukazow N a y w y ż s z y c h z dnia 29 lipca 1797 i 30 marca 1806 roku, oddaniu do sądu dla przykładnego osądzenia podług surowości praw.— Dla wydrukowania zaś o tem i w gazecie Kuryera Litewskiego, posłać do Redaktora jey przy zapisce z Kancellaryi tegoż rozporządzenia kopiją; a do Litewskiego P. Wojennego Gubernatora o tem przedstawiając, prosić Zwierzchniczego ze strony Jego na rzecz tę zgodzenia się. a póki to nie nastąpi, do skutku tego nie przywodzić; które to rozporządzenie było przedstawiane Litewskiemu P. Wojennemu Gubernatorowi, który znayduiąc je zgodnem z prawami i koniecznie potrzebnem dla zachowania porządku, na odzywanie interessow ustanowionego, przełożył pod dniem 14 teraźnieyszego grudnia z N. 4385, podać je do wykonania bez odwłoki. Autentyk podpisany przez zasiadających PP. Urzędnikow i poświadczony przez Sekretarza. Zgodno Sekretarz i kawaler *Kleist*.

Z autentykiem czytał: Exekutor *Hadziewicz*.

Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności.

W dniu 16 teraźnieyszego miesiąca odbył się w Sali Ratuszowey wieczor muzykalny, dany na zysk ubogich, pod opieką Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności zostających. Wykonywane przez WJPanią Teressę Kozłowskę, Instytutorkę pensyi żeńskiey w tuteyszém mieście, wspólnie z jey uczennicami, rozmaite sztuki wokalne i na fortepiano, dowodząc niepospolitego talentu Szanowney Instytutorki w obu tych przedmiotach, usprawiedliwiały razem jey usilność w usposobieniu uczennic swoich. Z ukontentowaniem słuchała Publiczność, jak młode panny, pod jey dozorem wychowujące się, religiynemi i moralnemi uczuciami przejęte, pierwsze owoce nabywających się talentów poświęciły wsparciu ubogich bliźnich. Liczne po każdey exekucyi oklaski i po skończonym wieczorze złożone podziękowanie przez osoby pierwszey dystynkcyi, dowodziły, ile Publiczność zebrana ceniła to szlachetne poświęcenie się. Nagrodą jego rzetelną jest pomoc dla nieszczęśliwych, w imieniu których Towarzystwo Dobroczynności nayczulszą oświadcza wdzięczność. Dochód czysty do kassy Towarzystwa z tego wieczora weszły, po odtrąceniu wydatkow na światło, wynagrodzenie dwóch orkiestr: mieskiey i woyskowey, tudzież inney drobnieyszey expensy, uczynił rub. srebrnych 285 kopiejek 95.

S z w e k s z n i e (na Żmudzi).

Po otrzymanym liście okolnym JO. Xięcia Biskupa Żmudzkiego, zalecającym całemu Duchowieństwu, dziewięciodniowe nabożeństwo za zmarłego Naywyższego Pasterza *Piusa VII*, rozpoczęły się d. 10 października, w kościele szwekszniańskim exekwije, a dnia 18 odprawiło się uroczyste nabożeństwo. Ostatniego dnia, o godzinie 8, JX. *Januszkiewicz*, kanonik brzeski, pleban, z mieyscowém i zaproszonem Duchowieństwem, rozpoczął nabożeństwo żałobne. Po odśpiewanym pierwszym nokturnie, miał mszą śpiewaną JX. Karol *Rymkiewicz*, wikaryusz szwekszniański; po drugim nokturnie JX. *Puszyński* altarzysta, po trzecim JX. Jan *Juszkiewicz*, przełożony kościoła wielkiego Pojurza; po tey mszy śpiewano *Laudes* i mszą wielką celebrował JX. *Milwicki*, proboszcz wewirżański, z assystencyą duchowieństwa. Kazanie miał JX. Kanonik i proboszcz *Januszkiewicz*, w pierwszey części wystawił o znaczeniu Naywyższey Głowy Kościoła, w drugiey o niektórych okolicznościach życia zmarłego Papieża, które wydając jego duszę i serce jednały mu poszanowanie i chwałę. Katafalk, wspaniale i gustownie wystawiony, a przyozdobiony bogatemi sprzęty, mnóztwem lamp i świéc oświecony, w znamionach dostoyności Papiezkiey, tyary i kluczów, oraz świętych naczyń kościelnych, stawił przed oczy licznie zgromadzonego, znacznieyszego obywatelstwa i wiernego ludu, że obchod ten poświęcony jest pamięci Naywyższego Kapłana i Głowy Kościoła Katolickiego. Dla ubogich, zgromadzonych na ten obchod, dany był obiad w starym szpitalu.

W *Horodyszczu*, wsi położoney w powiecie pińskim, w gubernii mińskiey, JW. JX. Jan Floryan Alfons *Orański*, Opat zgromadzenia XX. Benedyktynów, po przeżyciu wieku lat 74, w zakonie 56, a w charakterze ś. Kapłaństwa lat 50, odprawił dnia 14 października r. t. powtórną mszą ś., prymicyą zwaną. Zjazd liczny obywatelstwa z powiatu pińskiego i sąsiedzkich, i wielkie zgromadzenie ludu chrześcijańskiego, napełniało świątynią. Prymicyant mszą ś. pontyfikalnym obrzędem odprawiał; assystowali dway infułaci, X. Szymon Aniol *Janowski*, Opat i prezydent kongregacyi Benedyktyńsko Cystersko-Kartuzkiey i X. Paweł Felicyan *Dunin-Wolski*, Opat S. T. D. przełożony mieyscowy Zgromadzenia Benedyktyńskiego. Kazanie do okoliczności było stosowane. Szanowny prymicyant pierwszą professyą zakonną w témże mieyscu czynił, gdzie ją dopiero przed sześcią laty ponowił; przez lat dwadzieścia ciągle był w tym klasztorze Opatem juryzdykcyonalnym: był dwa razy wizytatorem ieneralnym kongregacyi Benedyktyńskiey; raz był Surrogatem Dyecezyi Łuckiey; po utworzeniu się w Litwie kongregacyi Benedyktyńsko-Cysterskiey, wybrany był na prezydenta tey kongregacyi, i urząd ten przez lat 3 sprawował; od Rządu Dyecezalnego mińskiego, był kilkakrotnie naznaczony wizytatorem probostw i klasztorów.— Klasztor XX. Benedyktynów w Horodyszczu fundowany jest około roku 1659, przez Jana Karola *Kopcia*, Wojewodę Trockiego; leży o milę od miasta powiatowego *Pińska*, nad rzeką *Jasiołdą* i rozległem jeziorem.

Królestwo Polskie.

Puławy dnia 26 grudnia.

(z *Kuryera Warszawskiego*)

W dniu 24 b. m. i roku, jako w rocznicę Urodzin Nayjaśnieyszego Cesarza i Króla Pana naszego Miłościwego, odbyło się tu w kaplicy nabożeństwo w przytomności licznie zebranego garnizonu, Urzędników mieyscowych, szkoły wydziałowey i mnoztwa zgromadzonego ludu. JW. Xiądz Dobrzyński, proboszcz *Włostowicki* odbył solenne nabożeństwo, przesyłając gorące modły do Naywyższego o długie panowanie ukochanego Monarchy. W zabraney zaś pobożney i stosowney do obchodzoney uroczystości przemowie, zachęcił słuchaczów, przykładnemi dowodami do przychylności i wierności Nayjaśnieyszemu Cesarzowi i Królowi Panu naszemu Miłościwemu, jako też do uległości i posłuszeństwa władzom krajowym, czerpając wzory z Pisma świętego. Po ukończeniu nabożeństwa, złożone zostało przez mieyscowych Urzędników i przełożonych szkoły, powinszowanie

)1(

W. Podpółkownikowi *Piętce* dowódcy kompanii drugiey pozycyyney artyleryi pieszey w mieście konsystujące y.

P r u s s y.

Berlin dnia 23 grudnia
(z Gazety Warszawskiey).

Niedawno przybyli tu dway gońcy Cesarsko-Rossyyscy, jeden z *Petersburga*, a drugi z *Warszawy*. Przejeżdżało oraz tędy 3 gońców Cesarsko Rossyyskich, wysłanych z *Petersburga* do *Paryża*, i podpółkownik Królewsko-Wirtemberski, *Ellrichshausen*, udający się gońcem z *Petersburga* do *Stuttgardu*.

Z powodu zaślubin Królewica naszego następcy tronu, dano w *Padeborn* obiad dla 130 ubogich, którym obywatelki usługiwały. Takąż ucztę dano w *Toruniu* w domu dobroczynności.

W Kolonii odbyła się uroczystość poświęcona zasłużonym żołnierzom. Miasto złożyło posag dla 3 cnotliwych panienek, które obrały sobie za mężów weteranów okrytych sławą i bliznami.

W Szlązku, w okolicach *Lignicy*, jeszcze w połowie zeszłego miesiąca takie spadły śniegi, iż wszelka podróż została wstrzymaną, i z mrozu jeden człowiek umarł. We trzy dni raptem nastąpiło ciepło, i przez całą noc trwały błyskawice i pioruny.

F r a n c y a.

Paryż dnia 13 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey.)

Wyszło programma względem uroczystości, jakie stolica tuteysza daje od dnia wczorayszego dla Xięcia *Angouleme* i woyska. Dzieli się na 4 części: 1) Uczta dla woyska w koszarach; i stosowne widowiska w cyrku Olimpiyskim; na które osada paryzka i inwalidzi bezpłatnie codzień w liczbie 1300 ludzi chodzić będą. Deputowani municypalności udadzą się do koszar, dla spełnienia toastu za zdrowie Króla Jmci wspólnie z żołnierzami. 2) Uczta na ratuszu, przyjęcie Xięcia, stół u Króla i bal. Przy stole królewskim na 50 osób, municypalność usługiwać będzie Xiążętom; 12cie żon obywatelskich, wybranych przez Monarchę z członkami municypalności, nieczyniącemi służby przy Xiążętach, zasiądą w sali u innych stołów. Bal zacznie się na rozkaz Xięcia *Angouleme* tańcem kadryllem. Mistrze obrzędowi wskażą damom mieysca, i każdey podadzą bukiet z kwiatów. Zaproszeni mężczyzni mają bydź w sukni *à la Française* ze szpadą, i nikt we fraku i pantalonach weyść niemoże. 3) Publiczne widowiska. Rozdawanie wina i jedzenia na polach elizeyskich, wytryskiwanie wina z fontan na rynkach publicznych, fajerwerk na polach elizeyskich, tańce, i powszechne oświecenie gmachów publicznych; 4) Obiad w ratuszu dla jenerałów i oficerów woyska, które powróciło z Hiszpanii, oraz dla oficerów morskich i osady paryzkiey. Stół na 300 osób będzie w sali ogrodowey, i do niego Xiąże *Angouleme* zostanie zaproszony. 5) Dnia 4 stycznia prefekt departamentu *Sekwany* wypłaci na ratuszu rozmaitym korporacyom rzemieślników, dla ich wsparcia, summę 50,000 franków, którą miasto tym końcem przeznaczyło. Tegoż dnia wypłaci się 10,000 franków towarzystwu, utworzonemu na wsparcie maystrów i czeladników, niemających roboty, oraz wdów pozostałych po nich.

Biskup w *Puy* przywrócił uroczystość, którą od roku 1585 obchodzono, a która podczas rewolucyi ustała. Przypomina ona mieszkańcom obronę od napadu Hrabiego *Chatillon*.

Półkownik *Montigny* posiada kaplicę; w dobrach Xięcia *Bourbon*, chce tam wystawić wspaniały marmurowy pomnik Xięciu *d'Enghien*, i tym celem zbiera składki.

Przysposabiają w Marsylii nową wyprawę do *Alexandryi* w *Egipcie*. Handel nasz z Egiptem jest bardzo rozciągły, gdyż Basza tameczny ułatwia związki i nadaje rozmaite korzyści kupcom francuzkim. Wiele okrętów uda się także do Lewantu; a szczególniey na czarne morze; odebrano bowiem niewątpliwą wiadomość z *Pera*, iż okręty kupieckie francuzkie mogą teraz bez przeszkody płynąc przez kanał do portów rossyyskich.

Królewskie towarzystwo lekarskie wyznaczyło kommissyą do rozpoznania, jakie skutki sprawują we krwi trucizny roślinne? Kommissya ta ma oraz podać projekt do prawa względem przedawania trucizn, których większa część będzie zakazaną, gdyż dowiedziono, iż w lekarstwach wiele trucizn może bydź zastąpionych mniey niebezpiecznemi płodami przyrodzenia.

Dnia 14. Xiąże *Angouleme* udał się onegday z adjutantami swymi do szkoły woyskowey, dla odwiedzenia żołnierzy gwardyi królewskiey, którzy odbyli kampanią w Hiszpanii i zebrali się na ucztę. Wspomniony Xiąże, został przyjęty z cznakami naywiększey radości. Tegoż dnia zaczęły się uroczystości, które miasto *Paryż* na cześć woyska przysposobiło. W amfiteatrze Pana *Franconi*, zgromadziło 1,300 inwalidów, którym w tych uroczystościach dano pierwszeństwo, i na których czele był Margrabia *Latour-Maubourg*. Dano widowisko woyskowe. Sala ozdobiona była tarczami i znakami zwycięzkiemi. Po zwyczaynych sztukach na koniach, wystawiono w różnych częściach kampanią w Hiszpanii: w pierwszey woysko przechodzi przez góry pireneyskie; w drugiey posuwa się w tryumfie z jednego końca Hiszpanii do drugiego; zdobywa szturmem *Trocadero*, buntownicy składają broń, a Hiszpania widzi oswobodzonego swego Króla; w trzeciey części powraca zwycięzkie woysko do Francyi, przechodzi przez bramę tryumfalną, i wszędzie przyymowane jest od ludu z radością, wśród śpiewów pochwalnych. Minister woyny, Hrabia *Ooutard*, dowódca woyska w tuteyszey stolicy, prefekt i radca stanu, byli na tém widowisku. Wczora dano wielką ucztę dla weteranów w domu inwalidów.

Król Jmć hiszpański dał wielki krzyż orderu *Karola III*, Vice-Hrabiemu *Dode*, jenerałowi porucznikowi i dowódcy korpusu inżynierów przy woysku w Hiszpanii, a wielki krzyż orderu ś. *Ferdynanda* jenerałom Hrabiemu *Laroche Jaquelin*, Vice Hrabiemu *Garbé*, Baronowi *Rohand de Fleury*.

Król sardyński, *Wiktor Emanuel*, który d. 3 b. m. w *Moncalieri* dysponował się na śmierć, i przyjął Sakrament ostatniego Oleję m ś. namaszczenia, był d. 6 b. m. zdrówszy.

Królewska akademia sztuk pięknych instytutu francuzkiego, obrała rzeźbiarza *Thornwaldson*, i sławnego kompozytora muzyki *Rassini*, korrespondującymi członkami swymi.

Dnia 15. Wczora dał Król Jmć prywatne wysłuchanie marszałkowi *Moncey*, i jenerałowi Hrabiemu *Guilleminot*, którzy niedawno powrócili z Hiszpanii.

Na cmentarzu *Pere la Chaise*, w mieyscu przeznaczonem dla instytutu głucho-niemych, wystawiono pomnik zmarłemu xiędzu *Sicard*, z czarnego marmuru w starożytnym kształcie. Przy wierzchniey części kamienia, znayduje się 6 rąk, w różnem położeniu, które, sposobem hieroglifów egiptskich, wyobrażają 6 głosek nazwiska *Sicard*, a u dołu i na drugiey stronie kamienia jest stosowny napis.

Donoszą z *Bordeaux*, iż d. 9 b. m. na przeglądzie rozmaitych będących tam kompaniy gwardyi królewskiey, po nazwiskach podoficerów, czytano także nazwisko Xięcia *Carignan*. Naystarszy grenadyer odpowiedział: *jest tu*. Dzieje się to codzień, odtąd, jak wspomniony Xiąże, przyszły następca tronu sardyńskiego, kazał się zapisać w imienną listę kompanii grenadyerów francuzkich.

Rada mieyska w *Tuluzie* przyjęła plan, podany przez wyznaczoną kommissyą względem wystawienia pomnika Xięciu *Angouleme* i woysku francuzkiemu.

DODATEK.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 154.

Wilno dnia 24 Grudnia v. s. 1823 Roku.

HISZPANIJA.

Madryt dnia 5 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey.)

Dowódca w *Ivicà* poddał się władzy królewskiey, i doniosł, iż tam wszystko przywrócono, jak było przed rewolucyą.

Znaydują się tu wszyscy prawie dowódcy woyska rojalistowskiego, prócz *Bessieresa*. Trapista jest w klasztorze.

Dnia 6. Po odmianie ministrów naszych, panuje tu głęboka cichość. Surowe ukaranie żołnierzy hiszpańskich, którzy się z żołnierzami szwaycarskimi pokłócili, zapobiegło wszelkim podobnym rozruchom. Rząd trudni się ciągle rozpuszczaniem woyska krajowego, i osada tuteysza składać się będzie z samych prawie francuzów.

Słychać, iż gwardye hiszpańskie posłane zostały do *Badajoz*. Wyjechali ztąd kommisarze do rozbrojenia reszty korpusu Ballasterosa, który zaymował różne stanowiska w dawney Kastylii.

Dnia 7. Mówią, iż *Don Wiktor Saez* nie przyjął biskupstwa tortozkiego, i chce zostać znowu kanonikiem kościoła metropolitalnego w *Toledo*.

ANGLIA.

Londyn dnia 10 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey.)

Wizerunki admirałów angielskich w zamku *Windsor* i *Hampton-Court*, mają bydź na rozkaz Monarchy sprowadzone do lazaretu w *Greenwich*, i stać się zakładem galeryi, przeznaczoney do uwiecznienia zasług znakomitych bohatyrów morskich krajowych.

Kapitan *Parry* został mianowany hydrografem admiralicyi.

W roku bieżącym spotrzebowano w Europie milion 264,000 funtow kawy i 88,000 centnarow cukru więcey, niż w roku zeszłym.

Handel nasz towarami bawełnianemi powiększa się do zadziwienia. Do wystawionych niedawno fabryk ma jeszcze przed wrześniem roku przyszłego przybyć 750,000 nowych warsztatow, które co rok dostarczać będą 15 milionow funtow przędzy. Powiększają się także warsztaty tkackie. Ta rozciągłość handlu podoba się wprawdzie przedsiębierczemu duchowi Anglików, lecz także pociąga za sobą upadek wielu rękodzielników, gdy targi są przepełnione towarami.

Po pomyślném niedawno doświadczeniu wyjęcia pewney ilości opium z żołądka psa, za pomocą nowowynalezionego narzędzia, wyjęto teraz podobném, lecz jeszcze lepszém narzędziem truciznę z żołądka pewney kobiety, która ją przez nieostróżność połknąwszy, wielkie boleści czuła. Kobieta ta odzyskała natychmiast zdrowie. Narzędzie to jest pewnym gatunkiem pompy elastyczney.

Gdy Król wyspy *Otahity* nadaje ludowi swemu prawa wyjęte z Pisma Swiętego, tym czasem władca wysp Sandwiskich czyta z pilnością Biblią. Zpomiędzy wszystkich wysp australnych naywiększy postęp uczyniła oświata w *Ragetea*. Missyonarze i krajowcy mają tam dosyć piękne domy. Stawiają pałac dla Króla, ukończono już tamę portową długą na 390 stop. Uprawiają cukier i tytuń. Jarzyn europeyskich jest podostatkiem. W rękodzielniach nie tylko robią wszelkie materye, ale nawet krzesła, kanapy i różne sprzęty.

Miasto *Newhawen*, w Ameryce północney, jest może jedném na całey kuli ziemskiey, gdzie naymniey ludzi umiera. Z 9,000 mieszkańców, ani jeden w ciągu 37 dni nie umarł. W *Nowym-Yorku*, *Filadelfii*, *Baltimore*, umiera 9 ludzi na tydzień.

Dnia 13. Odebrana tu wiadomość o odmianie ministrów hiszpańskich podniosła wczora cenę papierow skarbowych hiszpańskich z 26½ do 29¼ za sto, lecz potém spadły znowu na 28⅞.

Tuteysza gazeta ministeryalna umieściła dziś co następuje: „Nowy zaciąg do woyska naszego ma bydź uskuteczniony z naywiększą oszczędnością: bo nie tylko wszyscy oficerowie, połowę płacy biorący, wezwani będą do czynney służby, lecz nawet żołnierze niedostaną na rękę więcey nad zwyczayną ilość, to jest, podeymujący się służyć czas nieograniczony, otrzyma 3 funty szterling. i 4 szelingi, a czas ograniczony 2 funty szterlingów i 12 szylingow.

Bankierowie tuteysi *Rothschild*, *Barring*, *Reid* i *Irwing* ze wspólnikami swymi podjęli się pożyczki dla rządu austryackiego. Dano już pierwszą ratę 400,000 funtow szterl.

P. *Belzoni*, sławny podróżny, donosi pod 21 stopniem szerokości północney, iż nie Maurowie, lecz Anglicy czynili rozmaite przeszkody zamysłowi jego dostania się w głąb Afryki. Droga do *Fez*, pobyt w tém mieście, rozdane podarunki i t. d., kosztowały P. *Belzoni* 100 funtow szterl:

Jenerał *Mina* obchodził d 3 b. m. rocznicę urodzin swoich: zaczął 44 rok życia.

Znayduje się w starych aktach prawodawstwa Pensylwanii z r. 1,683 i 1,684 przepis, co dziś nader dziwaczném wydawać się musi, iż żaden członek nie powinien przychodzić boso do sali posiedzień, ani też swóy chléb z sérem jeść na wschodach.

TURCYA.

Od granic tureckich dnia 30 listopada.
(z Gazety Warszawskiey.)

Listy z *Korfu* pod d. 13 b. m. donoszą, iż basza skutaryyski mimo klęsk doznanych, niezaniechał zamysłu swego przeciw *Missolongi*. Wszakże kilka oddziałów greckich zaymuje w tyle jego góry, dzielące Akarnanią od Etolii, i ztamtąd uderzając pod dowództwem walecznego *Hyskos*, przecięły mu zupełnie związek z twierdzami *Artą* i *Prewezą*. Grecy zdobyli działa, przeznaczone do oblężenia *Missolungi*, a będącą przy nich straż wycięli. Zabrali także znaczną ilość potrzeb wojennych i żywności. Pobili korpus, który pod sprawą *Omer-Vrione* ciągnął na pomoc baszy skutaryyskiemu, i przymusili go do odwrótu. Osadzili nakoniec wszystkie wąwozy, prowadzące z Etolii do Akarnanii i Epiru.

Dnia 1 grudnia. Całemu woysku tureckiemu ogłoszono firman W. Sułtana, aby żołnierze pod karą śmierci nie oddalali się od korpusu, dla korzystania z obecnego smutnego stanu, w jakim się niewierni znaydują, aby ich zupełnie wytępić. Cała Attyka jest znowu w mocy greków; lecz woysko, które kapitan basza kazał wysadzić w Eubei, położyło koniec korzyściom, jakie tam dawniey grecy odnieśli, a turcy znowu mają przewagę w południowey części Eubei. Słychać atoli, że i grecy, którymi *Diamanti* dowodzi, otrzymali niedawno posiłki. Basza skutaryyski miał opasać *Missolungi*, lecz tylko kilka dni stał pod tą twierdzą, nie mając ani nadziei zdobycia jey szturmem, ani środkow do jey oblężenia.

Ja niżey piszący się czułą oświadczam wdzięczność W. Ernestowi Eychlerowi doktorowi medycyny, mieszkającemu w Dyneburskim powiecie w miescie Krasławiu, który mię z ostatniego stopnia konsumpcyi, przez umiejętność swoją, i prawdziwie ludzką pilnosć, do zupełnego przyprowadził zdrowia. Kalasanty Benisławski.

Z powodu świąt gazeta we Srodę nie wyydzie.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora: Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

1. Konsystorz Auszpurgsko-Ewangelicki Litewsko Wileński.

Roku 1823 mca xbra 21 dnia, z okoliczności, że ten Konsystorz przez kilka miesięcy nie miał aktualnego kompletu prawem wskazanego, z różnych powodow; a ztąd gdy i przesyłki pisma nie w swojey porze i nie w czasie przychodziły. Zewzględu: gdyby osoby wyznaczenia Auszpurgsko-Ewangelickiego do naszey juryzdykcyi Konsystorza Wileńskiego udające się, a mające interessa w różnogatunkowym sposobie, tak z przesyłkami pieniężnemi, jako też i z samemi prośbami do nikogo więcey, ani pod czyim imieniem, jak wprost pod adressem do Konsystorza przesyłano. W przeciwnym bowiem zdarzeniu, jeżeli przesyłki jakowe skutku potrzebnego w należney odpowiedzi nieotrzymają, winę sami sobie przypisywać zechcą. O czem Konsystorz Auszpurgsko-Ewangelicki Wileński interessowane strony zawiadamiając, takową rezolucyą, na swym kompletnym zasiadaniu podpisawszy, dla zaawizowania do Gazety Kuryera Lit., komu o tem wiedzieć będzie należało, umieścić zadeterminował. Podpisano w żurnale: Prezydent Konsystorza Fryderyk Baron Rozen Kawaler orderow. Xiądz Jan Jakób Nikolai Radca Konsystorski. Karol Fryderyk Szwartz Radca Konsystor. 14 klassy. Sekretarz Konsystorski Franciszek Zacharzewski 10 klassy.

Wolno drukować Prezydent Konsystorza Baron Fryderyk Rozen.

---

1. Konsystorz Auszpurgsko-Ewangelicki Litewsko-Wileński.

Roku 1823 miesiąca xbra 21 dnia, w zaprowadzonym dziele rozwodowym z powództwa Urodzoney Teressy z Leonowiczow Beymanowey, przeciwko swojewu mężowi Ur. Franciszkowi Beymanowi, jeszcze w miesiącu januaryi 26 dnia 1823 roku po przyyściu stopniow processu; kiedy uzupełnienie całkowitego dzieła istotne nastało, a zbliżający się czas prawem zadyktowany temu Konsystorzowi upływa, dla niewiadomości miejsca pobytu Ur. Beymanowey, i niejawienia się w ten Sąd, Konsystorz Auszpurgsko-Ewangelicki Litewsko Wileński zdeterminował przez niniejszą trzykrotną awizacyą w Gazecie Kuryera Litewskiego powódkę Ur. Teressę z Leonowiczow Beymanowę zawiadowić, aby dla wysłuchania dekretu zaferowanego, sama przez się, lub w niemożności przez umocowanego plenipotentą na dzień 18 januaryi następującego roku 1824 w tym Sądzie Konsystorza jawiła się. W żurnale podpisano przez komplet Konsystorza za korrektą Sekretarza.

Prezydent Konsystorza Fryderyk Baron Rozen Kawaler orderow. X. Jan Jakób Nikolai Radca Konsystor. Karol Fryderyk Szwartz Radca Konsystor. 14 klassy. Sekretarz Konsystorza Franciszek Zacharzewski 10 klassy.

Wolno drukować Prezydent Konsystorza Baron Fryderyk Rozen.

---

1 ALEXANDER Pierwszy Imperator Samowładnący całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Adamowi Wendorfowi Podkomorzemu Ptu Słuc. i dalszym sukcessorom Stanisława Wendorfa, Ur. Franciszkowi Pileckiemu b. Prezyd. Ziem. Nowogr. Ur. sukcessorom Józefa Mokłoka Dworzanina b. S. Lit. Ur. Józefowi Borysowiczowi Assesorowi Sądu Niższego Słuc. Ur. Scholastyce Bohdanowskiey Rotm. woysk pol., Ur. Józefowi Woyniłowiczowi jako opiekunowi Józefaty Chrapowickiey Prezyd., Ur. sukcessorom Jana Strumkiewicza Rotmistrza, Ur. Angeli Obuchowiczowey Stolnikowey Mozyr., Ur. sukcessorom Andrzeja Mallewicza, Ur. sukcessorom Antoniego Kłoczkowskiego, Ur. sukcessorom Ignacego Bykowskiego Regenta w assystencyi opieki, Ur. Tekli z Odyńcow Drozdowiczowey Regen. Mozyr., Ur. Dominikowi Klimaszewskiemu Sędziemu Gran. Ptu Słuc.. Ur. sukcessorom Benedykta Haciskiego Prezydenta, Ur. Janowi Loodtowi, JXX. Bernardynom klasztoru Nieswiskiego, Ur. Felixowi Piątkowskiemu, Ur. Annie z Reytenow Gierytczowey Półkown., Ur. Iwanowi Węcławowiczowi Szamb. b. dworu pol., Ur. sukcessorom Adama Piaseckiego Majora, Ur. Julianowi Rymszy i dalszym sukcessorom Felixa Rymszy, Antoniemu lub Wincentemu Jodce, Ur. Floryanowi i samey Gaudziulewiczom Regentom, Ur. Apolinaremu Lewandowskiemu Podkom. Mozyr., Ur. Piotrowi Rajeckiemu Pół. woysk ros., Ur. sukcessorom Hilarego Matusewicza, Ur. Józefowi Lewandowskiemu Regen. Kom. Eduk., Ur. Boguszewskiemu Rotmistrzowi, Ur. Kazimierzowi Nowosielskiemu Sędz. Gran. Mozyr., Ur. Stefanowi Stroynowskiemu, i Paulinie córce jego Bielackiey, Ur. Michałowi Piotrowskiemu Prezyd. Gran. Mozyr., Ur. Antoniemu Olewinskiemu Podsęd. Ziem: Mozyr., Ur. Rozalii Owsianey Półkown. czyli jey sukcessorom, Ur. Leopoldowi i Kazimierzowi Wolskim, Ur. sukcessorom Wiktoryi Heybowiczówny, Ur. Mikołajowi i Ludowice Woyniłowiczom Chor. Ptu Nowogr., Ur. Elżbiecie Schroeterowey Sowietnikowey, Ur. Jerzemu Sokołowiczowi Sędz. Nowogr., Ur. Xaweremu Czarnockiemu Podstolemu Ur. Michałowi Pawlukowskiemu Podkom., Ur. Marcie Trosnickiey i jey synowi z pierwszego małżeństwa, Janowi Wiernikowskiemu, Ur. Tekli Łażewskiey, Ur. Waleryanowi Ramultowi Regen., Ur. Rossadowskiey, Ur. Katarzynie Romaszkowey Rot., Ur. Wiktoryi Bułharowskiey czyli jey sukcessorom, Ur. Anieli Hemskiey, Ur. sukcessorom Xiędza Marcina Homulickiego, Ur. sukcessorom Stanisława Mordasewicza, Ur. Tadeuszowi Poniatowskiemu, Ur. Józefowi Hryniewiczowi, Ur. Tomaszowi i Dominikowi Szantyrom, Ur. Józefowi Lewickiemu, Ur. Józefowi Strzelbickiemu, Ur. Józefowi Lewkowiczowi, Ur. Ihnatowiczowi, Ur. Mateuszowi Kozakowskiemu, Ur. Jozefowi Horbatowskiemu, Marcinowi Malczewskiemu w assystencyi Pana jego, i dalszym wszystkim kredytorom, possesorom, i różnego tytułu pretensorom, oraz Ur. Alexandrze z Obuchowiczow Bernowiczowey Prezydentowey Sądow Grau. apel. Mińskiey, i jey potomstwu Emilii, Angeli, Mieczysławowi i Władysławowi w assystencyi opieki; Ur. Gasprowi Iwaszkiewiczowi kapit woysk pol., Ur Lulewiczowey matce, synom jey Joachimowi i Ignacemu Lulewiczom porucz. woysk pol. Ur. Jozefowi Mitarnawskiemu Sęd. Gran. Nowogr. Ur. Tadeuszowi Jezierskiemu Komor. W. X. Lit. Ur. Suchockiemu Sędz. Gran. Nowogr., Ur. Ignacemu Uzłowskiemu porucz. b. woysk pol. i dalszym dłbitorom mającym w ręku swym fundusze summowne massy konkursowego mająt-

ku składające, pozew przed Sąd Główny Miński 2go Departamentu z instancyi Ur. Filipa Obuchowicza b. Marszałka Mozyrskiego, z odezwą do uczynionego pod rokiem 1823, miesiąca decembra 3 dnia, w Ziemstwie Ptu Słuckiego, na taxę i Exdywizyą oswiadczenia, wynosi się w szczególności oto: iż różnoczasowie szukując żałujący dellator kredytu sumownego, i znaydując ony u szanownych kredytorow, dopełniał nayrzetelnieyszym sposobem właściwą dla nich powinność przez troskliwe każdemu, podług rodzaju dopominkow zadość czynienia, bez użalenia się, ani na czas karystyiny, ani na żadną okoliczność podobieństwa w gotowym groszu opłaty nie przemagającey, lecz dziś obecny stan, który przekonywa o niedostatku powszechnym pieniędzy, gdy widzialną odkrywa niemożność wypłaty sum kapitalnych rozmaitego tytułu opisami powołującym się i powołać się mającym kredytorom, oraz possesorom i pretensorom upewnionych,ztąd zaś naysmutnieysza następność, gdy rzeczywistym zagroziła upadkiem dziś jeszcze mogącey bydź odpowiedzialney na ogólne ciężary forturnie, a nakoniec gdy wszelkie żał. delat. usiłowanie, i wynaydowane do zaspokojenia kredytorow srzodki, nie wydołały nastręczyć sposobności gotowym groszem należnych za opisami summ wypłacenia, w takim więc niepokonanym przeciwnych okoliczności zbiegu przedsiębiorąc żał. delat. funduszem nieruchomym wartością taxy wieczystey, każdemu kredytorowi i pretensorowi ofiarującym się nie mniey z kapitałow żał. dellatorowi przez różne osoby prawnie i słusznie zawinionych, uczynić odpowiedzialność za należnoście realne wszystkie swoje fundusze, bez żadney excepcyi a mianowicie majątek Janow z folwarkami Żukowszczyzną, Michałowszczyzną w powiecie Nowogródzkim w Gubernii Grodzieńskiey, i z lasem w puszczy Ostrowskiey do Janowa przydzielonym, w powiecie Słuckim położonym, majątek Nacz także w powiecie Słuckim w lesney pozycyi, majętność Kopciewicze, oraz Czeluszczewicze i Onosowicze w powiecie Mozyrskim Gubernii Mińskiey ubikacyą swoją mające, przez oświadczenie roku 1823 miesiąca decembra 3 dnia, w Ziemstwie Słuckim zapisane, na taxę wieczystą i exdywizyą, razem z należnościami summownemi od różnych debitorów zawinionemi, w celu dopełnienia kredytorom i pretensorom realnym satysfakcyi, oddał, lecz gdy takowa przepisami prawodawstwa wskazana i do zaspokojenia onerow koley, wymaga ustalenia, tak z kredytorami i pretensorami, jako też i debitorami nierozdzielney konkursowey rozprawy, i razem udeterminowania Taxatorsko-Exdywizorskiego Sądu, przez tę juryzdykcyą, pod którey władzą większość funduszu na odpowiedź idących ma swoje rozpołożenie, gdy oraz należyte realnym kredytorom usprawiedliwienie odnosić się powinno do wszystkich funduszow, a znaczna część summowney żałgo delatora substancyi, jak wczasie pryncypalney rozprawy dowiedzionym zostanie, znayduje się w ręku obżałowanych wyżey wspomnionych debitorow, majątki swe w różnych powiatach mających, i przeto ani jedney juryzdykcyi, ani konkursowemu z kredytorami Sądowi, bez wyraźnego z nimi ukazania na jednoczasową rozprawę forum nie uległych, w stosowność zatym do uczynionego oświadczenia przedsiebiorąc żałcy delator ogólny stan massy konkursowey wykazać i nierozdzielną każdemu kredytorowi jako też pretensorowi, domierzyć z wykazać się mającego funduszu satysfakcyą, pozywa obżałowanych kredytorow i debitorow przed Sąd Główny Miński w prośbach, nadewszystko przeznaczenia Sądu Taxatorsko Exdywizorskiego z osob nie interesowanych i żadnym związkiem z osobami do procederu wpływającemi nie połączonych, oraz juryzdykcyi tegoż Sądu w majętności Kopciewiczach w powiecie Mozyrskim sytuowaney, na pierwszym terminie zjazdu Sądu Exdywizorskiego ufundowania, a wczasie potrzeby jak Sąd Exdywizorski będzie uważał, na zjazd powtórny inne mieysce przeznaczy, uznania wieczystey funduszow nieruchomych taxy, i onych nierozdzielnie z funduszami summownemi pomiędzy kredytorow exdywizyi determinowania, połączenia debitorow żałgo dellatora do jednoczasowey w konkursowym Sądzie rozprawy, i temuż konkusowemu czyli taxatorsko exdywizorskiemu Sądowi przepisania należytych reguł, mianowicie zaś, aby inwentacyą funduszow wszystkich zastawnemi possesyami nieonerowanych sporządził, komportacyą wszelkiego tytułu dowodow, każdego kredytora i pretensora dopominek usprawiedliwiających przeznaczył, i złożenie oney w pewnym terminie sub nullitate documentorum nakazał, Komornikow powszechną ufnością zaszczyconych dla wymiaru wszelkiego gatunku ziemi pod rozdział idącey i dla poczynienia rzetelnych jey dystynkcyow naznaczył, iżby akta właściwe z kim potrzebne będą wyexpedyował, summy do massy konkursowey od różnych debitorow należne, iżby podług złożyć się mających dowodow zrekognoskował, i do funduszu ogólnego na odpowiedź idącego ułączył, na wszystkie szczeguły massę odpowiedzialną stanowiące a nieruchomym funduszem uważające się, iżby taxę wieczystą podług słuszney uwagi położył i one pomiędzy kredytorow na wieczność rozdzielił, na opłatę zaś summ od różnych debitorow do massy konkursowey wzkazać się mających, iżby terminy prawne zakreślił, i na przypadek nieopłacenia gdyby inekwitacye ad extennationem wskazał, dla zawiadomienia kredytorow, pretensorow i debitorow o potrzebie przed Sądem exdywizorskim stawania, iżby awizacyą do gazet Kur. Lit. podał, niestawającym kredytorom i pestensorom, iżby ammissyą dopominku, a debitorom ammissyą w sprawie nieważność przeciwnych dowodow zakreślił, iżby przystępując do dzieła na pierwszym zjeździe rezydencyę żałmu dellatorowi w majątku Janowie zapewnił, posługi należytey dotąd praktykujący się nie uszczuplał, i sumpt odpowiedni z majątkow pod administracyą objąć się mających przeznaczył, niemniey dalsze reguły jakie remmissyynym dekretem podług odkryć się w rozprawie mającey potrzeby zakreślone będą, aby uskutecznił, i niczego zgoła między kredytorami, pretensorami i debitorami bez rozsądzenia nie zostawił, naostatek uchylenia wszystkich przeciwnych prawu żądań od obżałowanych przedstawić się Sądowi Głów. mogących, dozwolednia żałmu dellatorowi adcyto-

)1(

wania wszystkich generalnie uczęstników sprawy w Sądzie exdywizorskim odbywać się mającey, przez pozew edyktalny do Kur. Lit. podać się powinny, uznania żałgo dellatora bliższym do dowodu i odwodu, oraz szkod, strat i tego wszystkiego decydowania, co czasu sprawy dowiedzionym będzie, zachowując wolność poprawienia tey żałoby. Pisan roku 1823 decembra 4 dnia.

Roku 1823 mca xbra 12 dnia, Ja Woźny JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Ptu Nowogródzkiego niżey na podpisaniu własnoręcznie wyrażony, zeznawam tym moim relacyynym kwitem, iż tego pozwu kopii cztéry z ninieyszym autentykiem zgodnych, w sprawie JW. JPana Filippa Obuchowicza byłego Marszałka Ptu Mozyrskiego JWW. i WW. JPP. Alexandrze z Obuchowiczow Bernowiczowey Prezydentowey Sądu apellacyynego Granicznego Gubernii Mińskiey i Jey potomstwu, w asystencyi opieki w folwarku Dunayczycach na dniu 10 mca xbra jedną, Angeli z Jeleńskich Obuchowiczowey Stolnikowey Mozyrskiey na dniu 10 tegoż mca xbra w folwarku Tuczy drugą, Adamowi Wendorfowi Podkomorzemu Ptu Słuckiego, podobnież d. 10 xbra w folwarku Hołynce trzecią, a zaś Julianowi Rymszy i dalszym sukcessorom zeszłego ś. p. Felixa Rymszy w mieście Słucku we dworku Ichmościow na d. 12 biegącego mca xbra czwartą, przed Sąd Głów. 2go Departamentu Gubernii Mińskiey wszystkim wyżey wyrażonym Jchmościom oczewisto do rąk popodawałem i o terminie rozprawawy zawiadomiłem. Jan Turowicz Woźny P. N.

Roku 1823 mca xbra 13 dnia przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ziem. Ptu Słuckiego, osobiście stanąwszy Woźny wyżey wyrażony, kwit relacyyny podanego pozwu urządownie zeznał. Przyjąłem zeznanie, Ignaci Kuncewicz Słuck. Ziem. Aktowy Regent.

Roku 1823 xbra 20 dnia, takowy pozew może bydź do Kuryera Litewskiego do druku przyjętym. Prezyd. Grodz. Ptu Wileńskiego Adam Dauksza.

---

1. Litewski Pocztamt wzywa ninieyszem, chcących podjąć się dostawy potrzebnych mu, dla niższych pocztowych służących Litewskiey Dyrekcyi, jednorocznych ammunicyynych rzeczy, a mianowicie: raytuzow szarego szlązkiego sukna z czarnemi lampasami i skórą 379, pantalonow takiegoż sukna 49, także pantalonow ciemno-zielonego szlązkiego sukna 103, letnich pantalonow flamandzkiego płótna 428 i halsztuchow czarnych sukiennych 1062, a nadto towaru czyli skór na bóty z podeszwami i całym garniturem na półbóciki 531 par: iżby takowi przybywali do Pocztamtu dla odbycia targow w terminach niżey oznaczonych; a mianowicie: pierwszym dnia 9, drugim dnia 11go, a trzecim ostatecznym dnia 14go stycznia nadchodzącego 1824 roku, gdzie i dalsze kondycye będą objawione, z warunkiem, ażeby każdy podeymujący się tey dostawy, złożył, przy oświadczeniu, na piśmie świadectwo ewikcyi, mogącey bydź wierną i dostateczną nieodmiennie, bez czego nikt do targu dopuszczonym bydź nie może.

---

1 W Skutek Remissy Sądu Głównego Lit. Wileńskiego 2go Departamentu sprawę między wierzycielami zeszłego Franciszka i żyjącey Franciszki z Jagiełłowiczow Swięcickich i onych sukcessorami porządkiem konkursu do rozsądzenia odsyłającey, Sąd Ziemski Ptu Wileń. Dekretem dnia 5 xbra 1823 roku ustanowionym, na wszystkich stronach połączonych i z jedności należeć mogących, komportacyą wszelkiego tytułu dokumentow pod regestrami dokładnie sporządzić się powinnemi w dniu 18 marca 1824 r. do kancellaryi aktowey Ziem. Wileń. spełnić się powinną uznał, i persystencyą sześcioniedzielną zamierzył, kopią z spraw nawzajem do kancellaryi Sądu swojego oddać nakazał, inwentacyą wszelkiego majątku szczególniey possesyow w mieście Wilnie i na Antokolu exystujących zadeterminował i nad temiż funduszami administracyą ustanowił, do obrony schedy zeszłego Józefa Swięcickiego prokuratora dodał, między tradycyynemi possesorami aktà inkwizycyi, kalkulacyi, weryfikacyi przeznaczył, adcytować massowych debitorow polecił, i dalsze pierwszemu stopniowi sprawy właściwe postanowienia zaskuteczniwszy, termin na przywołanie teyże sprawy w sessyach poobiednich odchodzić mającey do oczewistego oney rozsądzenia dzień 2 junii roku przyszłego 1824 zamierzył, żeby więc kredytorowie i pretensorowie zeszłego Franciszka i żyjącey Franciszki Swięcickich o powinności spełnienia zaszłego wyroku, i o założonych terminach byli wiadomemi; a do następney oczewistey rozprawy pod upadkiem rzeczy łączyli się, zaś debitorowie że etiam w ich niestanności oczewisty nastąpi dekret, zatym przydarzyć się mogące niedogodności własney winie przypisać będą powinni, ostrzeżonemi zostali, do tego celu ninieysza trzykrotna do gazet Kuryera Lit. podaje się awizacya.

---

1 Sąd Zjazdowy na rozbiór majątku W. niegdy Jana Kłosowskiego w dobrach wsi Narajówce w Gubernii Wołyńskiey powiecie Ostrogskim leżących z mocy Dekretu Sądu Ziemskiego tegoż powiatu roku zeszłego 1822 dnia 10 czerwca zapadłego, ułatwiać się zalikwidowawszy na trzech upłynionyh terminach zjazdu drugiego wszystkich stawiących się wierzycieli, celem przyspieszenia końca rozbiorowemu dziełu, na wniesienie Prokuratora massy W. Stanisława Rożyckiego, ostateczny termin likwidacyi do dnia pierwszego lutego roku następującego 1824, naznaczył; do którego aby wszyscy wierzyciele i pretensorowie, jeśli jeszcze jacy do massy majątku zmarłego Jana Kłosowskiego bydź mogą, w Sądzie tym stawili się długi i pretensye swoje usprawiedliwiali, pod upadkiem w sprawie na tym terminie ogłosić się mającym, zadeterminował, dla czego tem interessowane osoby zawiadamia. Dan w Narajówce na sessyi sądowey roku 1823 dnia 12 grudnia.

Podsędek Ziemski Ptu Ostrogskiego Ignacy Kotkowski.

---

1. Rezolucyą Sądu Grodz. Ptu Wileńskiego, w dacie 23 7bra 1822 nastałą, niżey podpisany Urzędnik będąc odkomenderowany do inwentowania wszelkich ruchomości w lokacyi tego Sądu będących i do wyprzedania z publiczney licytacyi jako to: odzienia, pasow polskich, pościeli, waliz, kufrow, strzelb myśliwskich, pistoletow, lanszawtow i dalszych szegółow, oznaymuję, iż od dnia 17 mca januaryi następnego 1824 roku rozpocznę takową wyprzedaż z południa od godziny pierwszey przez wszystkie dni oprócz świątecznych i tabelnych, aż do zupełnego wyprzedania; osoby życzące co z tey ruchomości nabyć, raczą się stawić w pomienionych datach w Izbie Sądowey Grodu Wileńskiego; o czém przez niniejszą awizacyą w gazecie Kur. Litew. trzykrotnie zawiadamiam. Dat w Wilnie 1823 roku xbra 22 dnia. Sędzia Grodzki Wileń. Antoni Pomarnacki.

DODATEK DRUGI DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 154.

Wilno dnia 24 Grudnia roku 1823 v. s.

O g ł o s z e n i e.

Rząd IMPERATORSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu, podaie do wiadomości publiczney, że dobra Bezdzież w Gubernii Grodzieńskiey, w Powiecie Kobryńskim położone, do tegoż Uniwersytetu należące, za potwierdzeniem Zwierzchności, wypuszczać będzie przez Publiczną licytacyą w dwonastoletnią arędowną dzierżawę od dnia 24 Czerwca przyszłego 1824. roku zaczynać się maiącą.

Dobra te składaią się z folwarków Bezdzież, Droboty, Czabaiówka, i Hołowczyce, z których trzy pierwsze położone są w iednym obrębie, w odległości ieden od drugiego o milę na bokowym trakcie od Pińska na Wołyń, a w odległości mil 7. od Pińska i tyleż od kanału żeglownego Ogińskiego; od Powiatowego zaś miasta Kobrynia mil 10.; czwarty też położony od pierwszych o mil 5 i tyleż od miasta powiatowego Kobrynia: przez ten folwark płynie kanał żeglowny łączący rzekę Pinę z Muchawcem.

Tabella wykazuiąca stan folwarków do dóbr Bezdzieża należących i wyciąg intraty.

Gruntu w każdym poletku morgów.	Sianożęci morgów.	Stan Folwarków.	Wsi	Dymy: Karczemne.	Dymy: Ciągłe.	Dymy: Czynszowe.	Dymy: Kątnicze.	Powinność Tygodniowa. (Dnie)	Gwałty roczne z Dymów ciągłych. (Dnie)	Szarwarki roczne z dymów ciągłych. (Dnie)
270	727	w Folwarku Bezdzieżu - -	10	5	172	122	28	404	6	8
268	391	w Folwarku Drobotach - -	6	3	112	19	10	262½	6	8
226	498	w Folwarku Hołowczycach - -	3	3	118	71	20	246½	6	8
123	347	w Folwarku Czabaiówce - -	3	2	58	8	6	144½	6	8

I n t r a t a.	Gotowy grosz srebr. z Czyńszu. Ruble.	Kop.	Gotowy grosz srebr. z Propinacyi. Ruble.	Kop.	Intrata z Krescencyi. Ruble.	Kop
z Folwarku Bezdzieża -	1,578	45	480	—	2,097	—
——— Drobotów -	362	38	375	—	1,949	60
——— Hołowczyc -	946	98	420	—	1,659	40
——— Czabaiowki -	157	64	90	—	887	60

Opłata arendowna wnosić się ma dwiema ratami, to iest: dnia 24. Czerwca i 1. Stycznia.

Licytacya odbywać się wprzód będzie w mieście powiatowém Kobryniu we Dworzańskiey opiece tegoż powiatu przy assystencyi Dozorcy Honorowego Szkół powiatu Pińskiego Prezydenta Sądów Granicznych tegoż Powiatu P. Karola Bylewskiego; powtórnie zaś odbędzie się w Wilnie w mieyscu posiedzeń Rządu Uniwersytetu. Na pierwszą przeznaczone są termina w dniach 4. 9. i 15. miesiąca Lutego, na drugą dzień 14. 19. i 24. miesiąca Kwietnia przyszłego 1824 roku.

Warunki do kontraktu dzierżawnego, Ustawy dla Rady Włościańskiey i wiadomość o stanie dóbr Bezdzieża, znayduią się do wolnego w każdym czasie przeyrzenia we Dworzańskiey powiatu Kobryńskiego Opiece, u Dozorcy honorowego szkół powiatu Piń-

1

1. Folwarki Bezdzież, Droboty razem, iako też folwarki Czabaiówka i Hołowczyce podobnież razem licytowane będą.

2. Kogo ustawy kraiowe wyłączaią od posiadania dóbr ziemskich, ten do dzierżawy przypuszczony niebędzie.

3. Kto przygranicza swoim dziedzicznym lub possydowanym przez arendę albo zastawę maiątkiem do dóbr Uniwersyteckich, ten podobnież przypuszczony nie zostanie do dzierżawy tego folwarku, do którego przygranicza.

4. Każdy przystępuiący do licytacyi złożyć powinien:

a.) Ewikcyą, iednoroczney okazaney intracie odpowiadaiącą, na każdy z osobna folwark, na który chce licytować. Ta ewikcya może bydź dana albo na dobrach nieruchomych, o swobodności przez Sąd Główny 2go. Departamentu podług zwyczayney formy

skiego, P. Bylewskiego, i w kancellaryi Rządu Uniwersytetu.

Licy acye odbywać się będą podług następuiących prawideł:

poświadczonych. albo w gotowych pieniądzach monetą kraiową srebrną, do proporcyi iednoroczney intraty w Rządzie Uniwersytetu za rewersem złożyć się maiących, które potém za ewikcyą na dobrach nieruchomych wymienione bydź mogą.

b.) Jeżeli posiada własny maiątek, świadectwo Marszałka powiatowego i Sądu Niższego, że włościan nie uciemiężał, dobrze prowadził gospodarstwo, i podatki regularnie opłacał; ieżeli possydował cudzy maiątek, oprócz powyższych świadectw Marszałka i Sądu Niższego, złożyć ma nadto świadectwo dziedzica, że regularnie opłacał arendę i włościan nieuciemiężał.

5.) Kto przez licytacyą utrzyma się przy dzierżawie, temu Kontrakt formalny przez Rząd Uniwersytetu wydany zostanie, z obowiązkiem dostarczenia przez Kontrahenta walorowego papieru.

6.) Żaden pod żadnym pozorem nie może się cofnąć od ceny na ostatnim targu postąpioney, a w przypadku cofnienia się, czyli odstąpienia od zalicytowaney dzierżawy, iednoroczna intrata pro evictione złożona, na zawsze przepada, i iako vadium obraca się na rzecz Uniwersytetu: kto zaś ewikcyą złoży nie w gotowiznie, lecz na maiątku nieruchomym, w takim razie wyrażone vadium iednoroczney intracie odpowiadaiące, pozyskane będzie z tegoż nieruchomego maiątku.

7.) Każdy z Kontrahentów, sam aktor lub prawnie do tego szczególnie aktu umocowany plenipotent, przed przystąpieniem do licytacyi podpisać się obowiązany będzie w słowach: „Prawidła dla przystępuiących do li„cytacyi, warunki do kontraktu, i wiadomość „o stanie dóbr Bezdzieża; czytałem i rozważałem, „podług nich, gdy się przy licytacyi utrzymam, „dzierżawę zalicytowanego przezemnie maią„tku przyymę, bez żądania żadney w tych „warunkach odmiany, dodatku lub uięcia; „na co się podpisuię:“

Za Sekretarza Józef Okołów.

---

1 Excerpt z protokułu potocznego Ziemskiego powiatu Nowogródzkiego zapisanego w dacie poniższey oświadczenia a w roku teraznieyszym 1823 mca decembra 15 dnia za podaną prośbą pod pieczęcią urzędową Ziemską powiatu Nowogródzkiego stronie potrzebującey jest wydan.

Roku 1823 miesiąca decembra 11 dnia, przed aktami JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ziemskiemi Powiatu Nowogródzkiego i całą powszechnością, niżey podpisany w imieniu W. Bogumiły Baranowiczowey Rotmistrzowey Grodzieńskiey naysolennieyszy czyni manifest w rzeczy następney: dekretem oczewistym Ziemstwa Nowogródzkiego w roku 1822 mca julii 11 dnia z W. Adamem de Berło Chorążym woysk Polskich instancyą W. Bogumiły Baranowiczowey otrzymanym, summa zł. Polskich 250 za winy kontrawencyyne na dzień 15 januaryi a rubli srebrnych 1908 kopiejek 96 kapitalna z procentami na oblig zamieniona na dzień 18ty marca jednegoż 1823 roku dla W. Baranowiczowey na Adamie de Berle jako debitorze z rozciągnieniem hipoteki na wszelkim tegoż debitora tak ruchomym jako i summownym majątku ogólnie, a szczególnie na summie tegoż de Berly za dokumentem assekuracyynym obligacyynym w roku 1818 marca 22 dnia przez W. Gaspra Iwaszkiewicza, jako plenipotenta wydanym, a 1819 maja 14 w Ziemstwie Nowogródzkim oblatowanym w ilości złotych Polskich 40,000 zapożyczoney u JO. Xięcia Ludwika Radziwiłły Ordynata Kleckiego będącey, sądzoną została, z tem szczególnie, dosłównym ostrzeżeniem: „którego to obligu iżby pod żadnym pozorem W. Adam de Berło nikomu przelewać, ani jakim bądź sposobem wybywać, przed dopełnieniem satysfakcyi ninieyszemu wyrokowi nieważył się juditium zastrzega:„ po jakowym to dekrecie nim nadeszły termina zakreślone exolucyi, wspomniony Adam de Berło zszedł z tego świata, a jego sukcessor brat rodzony W. Heronim de Berło posiągnąwszy po nim wszelki spadek, gdy winney ze stopnia swojego niedopełnił dla teyże W. Baranowiczowey satysfakcyi, przeto rzeczona Aktorka zmuszona była z pomienionym sukcessorem o skutki powyższego dekretu ustanowić proces, tém czasem przed konkluzyą onego, iżby pozostały po debitorze i w ręku W. Heronima de Berly będący fundusz, jakieykolwiek niewłaściwey zatracie nie uległ, oraz ażeby nikt przeciwko zastrzeżeniu i warunkow dekretu powyżey datą cytowanego w żadne układy tak z W. Heronimem de Berlą jako i z kimkolwiekbądź innym, o summę w masie majątku JO. Xięcia Ludwika Radziwiłła będącą, wyżey wyrażoną niewchodził i oney nienabywał, ninieysze w aktach dla umieszczenia go następnie potrzykroć w gazecie Kuryera Litewskiego zapisując oświadczenie, jako proszony podpisuję, Antoni Baranowicz.

O zgodności z protokułem potocznym zaświadczam Karol Jabłoński Nowogr. Ziem. Aktowy Regent.

Roku 1823 xbra 17 dnia Wolno drukować poświadczam Nikodem Kiersnowski Pisarz Ziem. Ptu Nowogr. Dażur. urzęd.

---

1 Niżey podpisany skassowawszy zupełnie i zamknąwszy handel rozmaitych towarów przezemnie w mieście Wilnie prowadzony, mając zamiar wydalenia się z miasta Wilna, wzywam wszystkie osoby mogące mieć do mnie jakąkolwiek pretensyą (oprócz Ur. Sztamma i Kampę z którymi prowadzi się proces w Rządzącym Senacie) aby raczyły tawić się w mieszkaniu podpisanego w mieście Wilnie, dla odebrania prawney satysfakcyi; jak niemniey wzywam debitorów do handlu mojego zawiniających, aby kwoty od siebie należne chcieli wnieść w jak nayprędszym czasie do rąk pełnomocnego plenipotenta mojego W. Konstantego Dąmbrowskiego. Adwokata Sądu Głównego, w przeciwnym bowiem razie processem do uiszczenia się przymuszeni zostaną. Wilno d. 19 grudnia 1823. Jszef Kopsch.

Roku 1823 xbra 21 dnia Takowe pismo Redakcya Kuryera Litewskiego do gazet umieścić może świadczę Antoni Pomarnacki Sędzia G. W.

---

1 W domie Maxa na Trockiey ulicy położonym znayduje się w mieszkaniu niżey podpisanego pantaleon nowy mahoniowy, na sześć oktaw, z mechaniką angielską zrobiony przez samego przedawcy. Jan Noack.

---

1 W Kardynalii na przeciw kościoła ś. Jana, jest do przedania koczobryk; życzący go nabyć zechce udać się do niżey podpisanego, mieszkającego w tymże domie, z którym się o cenę umówi.

Józef Buczyński.

Pozew.

2. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Stanisławowi b. Sędziemu Gubernialnemu Granicznemu Grodzieńskiemu, poźniey Prezydentowi Ziem. Lidzkiemu. Leonardowi b. Sędziemu Granicznemu Lidzkiemu poźniey Deputatowi Wywodowemu, Felixowi b. Prezydentowi Grodz., Ignacemu b. Sędziemu Granicznemu, Kazimierzowi Sędziemu, urzędnikom ptu Lidzkiego, Edwardowi Regentowi Sądow Granicz. Gubernialnych Grodzieńskich, i drugiemu Ignacemu Rotmistrzowi, Janowi Majorowi woysk Rossyys. i Kawalerowi, Gasprowi Porucznikowi woysk Polskich, poźniey Sędziemu granicz. Lidzkiemu Adamowiczom, iterum loco peragendae executionis, Xaweremu Podstolemu Witebskiemu, Józefowi Podkomorzemu ptu Słuckiego, oraz potomstwu Aloizego Czarnockiego, Xaweremu i Estelli z dokładem opieki Czarnockim, po dekretach suspensionis et copiarum z spraw, tudzież Piotrowi i Annie z Czerników primo voto Franciszkowey Adamowiczowey Stolnikowey Mścisławskiey, ad praesens Pomarnackim, b. Regentom Sądu Gł. Wileń. ego Departamentu po dekretach suspensionis et contumationis, loco peragendae executionis, pozew przed Sąd Ziem. ptu Wileń. na roki Trzykrólskie z porządku naypierwsze, lub po nich następne, z powództwa Ur. Jana Józefa dwóimiennego Barona Chaudoir, niegdyś kupca 1ey gildy pod firmą bracia Chaudoirs piszącego się, ad praesens dziedzica dóbr ziemnych, w referencyi do skarg w czasie swoim poczynionych, oświadczeń i manifestow zaniesionych, tudzież do własnoręcznych pism zeszłego Franciszka Adamowicza Stolnika Mścisławskiego i do dalszych dowodow w Sądzie złożyć się mających, jako też dekretow w Ziem. Wileńskim w roku 1823 maja 25 suspensionis et contumationis, a oktobra 24 copiarum z spraw et contumationis nastałych, mianowicie o to: iż co zeszły z tego świata Franciszek Adamowicz Stolnik Mścisławski (po którym obżałowani spadek posięgnęliście) doświadczając od żałgo w wielu względach przyjacielskiey pomocy, i zyskawszy zaufanie, przez wywzajemnienie się, z władzy sobie nadaney, windykował od rozmaitych osob żałcemu należne summy, jako też miał sobie powierzone gotowe pieniądze, które w mieyscu powrócenia żałcemu niekiedy używał do załatwienia własnych interessow, oraz do zrobienia przysługi z osoby swojey domowi Xiążąt Radziwiłłow, i dalszym, pieniądze rozpożyczał, a obligi i prawa zastawne, oraz dekreta nie na imie żałgo, lecz na własne otrzymywał, listami zaś do żałgo adresowanemi zapewniał o dostatecznym zahipotekowaniu summ, podając rady jako Plenipotent, że tym sposobem massowane summy łacniey będzie mógł windykować i one żałmu odsyłać, jak o tém przekonywają w rozmaitych datach adressowane pisma, z których 1809 roku junii 24 dnia objaśnia, że Stolnik Adamowicz czyniąc oblikwidacyą z domem Xięcia Dominika Radziwiłła o summy żałcemu należne, dołączył do własnych czer. zł. 6470 i zł. pol. 5. z jakowey czer. zł. 3,775 na prawie zastawném na majątku Xięcia Dominika Radziwiłła Ostupy w ptcie Wiłkomirskim leżącym pod imieniem własném ulokował: a czer. zł. 2,695 zł. pol. 5 na tymże majątku ubezpieczył przez wzięty oblig od Radziwiłła; i że od tych summ procenta wypadające punktualnie żałcemu będą dochodziły uręczył; powtóre w 1811 roku maja 3 dnia doniosł, że na kontraktach Nowogródzkich kassa Xięcia Dominika Radziwiłła na oblig żałgo zawinna czer. zł. 850, że ten oblig wziął do siebie, że satysfakcya za onym nie nastąpiła, i oney oczekuje, a 1818 roku januar. 21 uwiadomił, że pozwy do Kommissyi Radziwiłłowskiey wyniosł, aktoraty wpisał, i że tym porządkiem pretensyą żałł. objawił, a następnie zkonkludował, że nie ma się czego lękać, lecz jak się poźniey okazało, iż zeszły Stolnik Adamowicz, podobnież jak dawniey process nie pod imieniem żałcego istotnego kredytora, lecz pod imieniem własnym rozpoczął: potrzecie mając powierzone sobie papiery do pozyskania z massy po Marszałku Brzostowskim pozostałey, na summę czer. zł. 4.185 w exdywizyi Michaliskiey, jak świadczy dekret 1816 junii 10 dnia ogłoszony, na imie własne uzyskał rekognicyą do summy rub. sr. 16,456 k. 11½ z obowiązkiem niektórych detrunkat z teyże samey summy, chociaż ta bez naymnieyszego zaprzeczenia do żałgo należała i należy, jak o tém upewniają dowody pisma; po czwarte w roku 1809 9bra 25, wziął wexel do Paryża do Pana Guebharda na 21,000 liwrow czyli czer. zł. 2,000: po piąte w rokn 1809 junii 24 dał wiedzieć, że od Rdółtowskiego czer. zł. 225: od Obuchowicza cz. zł. 129 uzyskał, po szóste w roku 1810 marca 10 od Ur. Zielińskiego czer. zł. 155, zł. 1 gr. 17, a decembra 5 od Rajeckiego cz. zł. 260 odebrał: posiódme z odebranych od Xięcia Zubowa procentow dostatecznego rachunku nieprzedstawił, słowem zeszły Adamowicz podług swojego upodobania częstokroć postępując, bez zezwolenia, nawet i akceptacyi żałgo niekiedy działał, o jednych donosił, a o drugich czynnościach niepomieniał; procenta odbierał, summy kapitalne podnosił i onych nie odsyłał, ciesząc zawsze rychłym uspokojeniem takowych, wydatki rachunkami objęte, kwitami nieusprawiedliwił, papierow niepowrócił, summ wywindykowanych lub pod imieniem własnym zostających, jakie do żałującego należały nie oddał, a w ostatku żyć przestał, po którego zgonie obżałowani Adamowiczowie, Czarnoccy i Pomarnaccy wszelkie fundusze, ewikcyi i odpowiedzi uległe, z tytułu naturalney sukcessyi, do władania swojego zająwszy, nie tylko summ należnych nie opłacili, ale nawet papierow żałcym posługujących w czasie swoim nieoddali, i ledwo za rozkazem Zwierzchności, niejaką część papierow za rewersami wydali, a resztę i dotąd u siebie utrzymując pozbawiają możności przedsięwzięcia skutecznych środków do pozyskania należności dalszych, gdy prawo Statutu Litew. w Ar. 18 z Roz. 7 zapowiada „kto dobra posięgą, ten ciężary znosić obowiązany" a obżał. rozdzieliwszy całą pozostałość pomiędzy siebie tytułem naturalney sukcessyi, od tey powinności uchylacie się; z tego względu przymuszony żałcy przedsięwziąć niemiłą dla siebie koley dopominku przez process, pozwał wszystkich obżałnych

przed Sąd Ziem. ptu Wileńskiego; lecz obżałni przedłużając należną satysfakcyą na przemian wzdawać siebie dopuszczacie, i tak w roku 1823 maja 25 obżałni Adamowiczowie wzdać siebie na łukra banicyi doczesney i wieczney dopuścili, a z Pomarnackiemi i Czarnockiemi poszła suspensa, na dniu zaś 24 oktobra obżałni Adamowiczowie na łukra infamii, a Pożarnaccy po dekrecie suspensionis również wzdać siebie na łukra infamii dozwolili, i dla mego z Czarnockiemi poszła dylacya kopii z spraw w poparciu jakowego processu pozywając żałcy przed Sąd Ziem. Wileń. zakłada następne prośby: o nakazanie warowania activitatem loci standi obżałnym Adamowiczom na łukra banicyi doczesney i wieczney 1823 maja 25, a na łukra infamii oktobra 24, a Pomarnackim zaś na łukra infamii tegoż oktobra 24 dnia, o zatwierdzenie pokładających się dowodow, a mocą onych sądzenia dla żałcego na wszelkich funduszach po zeszłym Franciszku Adamowiczu Stolniku Mścisławskim pozostałych i przez obżałnych zawładanych summ kapitalnych jedney cz. zł. 6,470, zł. 5, drugiey cz. zł. 850, trzeciey r. sr. 16,456 z wydetrunkowaniem z teyże trzeciey summy illości dekretem exdywizorskim ostrzeżoney, czwartey cz. zl. 2,000, piątey cz. zł. 225, szóstey cz. zł. 129; siódmey cz. zł. 135 zł. 1, gr. 17, osmey cz. zł. 260, o zrekognoskowanie i nakazania powrótu tych summ, lub złożenia dowodu, które zeszły Adamowicz czyniąc oblikwidacyą z zeszłym Xięciem Zubowem na rachunek procentow pobierał' o doliczenie respective z każdey summy powyżey wyszczególnioney procentow od czasu zawinienia po dzień naznaczyć się powinney satysfakcyi wypadających, o nakazanie zwrótu tych summ, jakie rachunkami przez zeszłego Adamowicza są okazane, jeżeli sukcessorowie istoty onych kwitami, lub assygnatami, jak się zeszły Franciszek Adamowicz obowiązał, nie dowiodą, o zwrót kosztow prawnych, o przeznaczenie naykrótszego do opłaty terminu, a w razie uchybienia, zastrzeżenia inekwitacyi do wszelkich funduszów zeszłego Adamowicza w czyimkolwiek ręku będących ad extenuationem, z wolną wyprzedażą ruchomości przez publiczną licytacyą; o nałożenie zaprzeczenia za pośrednictwem władzy Zwierzchniczey na wszelkie fundusze obżałnych Adamowiczow, Czarnockich i Pomarnackich, dopóki aktualna wypłata summ nie nastąpi, zwrótu wszelkich papierow do załcego należnych przeznaczenia, o uznanie bliższości do dowodu i odwodu dla żałującego chociażby za juramentem, i tego decydowania, co ze strony załgo proszonym będzie; salva melioratione żałoby.

Roku 1823 mca 9bra 28 dnia, Woźny niżey własnoręcznie wyrażony świadczę: iż z tego autentycznego pozwu kopii zgodnych trzy, na herbowym papierze pisanych w sprawie WJP. Jana Józefa dwóimiennego Barona Chaudoir, niegdyś kupca 1ey giłdy pod firmą braci Chaudoirs piszącego się, ad praesens dziedzica dóbr ziemnych, Jedną WW. Stanisławowi b. Sędziemu Granicz. Gubernialnemu Grodzieńskiemu, teraźnieyszemu Prezydentowi Sądu Ziem. ptu Lidzkiego, i Leonardowi b. Sędziemu Granicznemu Lidzkiemu, poźniey Deputatowi wywodowemu Adamowiczom, jako aktorom i Plenipotentom dalszych Adamowiczow, oczewisto w ręce w mieście Wilnie podałem, drugą WW. Felixowi b. Prezydentowi Grodzkiemu ptu Lidzkiego, Janowi Maiorowi woysk Rossyyskich i Kawalerowi, Gasprowi Porucznikowi woysk Polskich a teraź Sędziemu Granicz. Lidzkiemu, Ignacemu b. Sędziemu Granicz. ptu Lidzkiego, Kazimierzowi Sędziemu tegoż ptu, Edwardowi Regentowi Sądow Granicz. Guber. Grodzień. i drugiemu Ignacemu Rotmistrzowi Adamowiczom, loco peragendae executionis jako po dekretach niestannych jednym 1823 maja 25 dnia banicyi doczesney i wieczney, drugim oktobra 24, infamii zapadłych, trzecią WW. Xaweremu Podstolemu Witebskiemu i Józefowi Podkomorzemu powiatu Słuckiego, oraz potomstwu z Aloizego Czarnockiego Xaweremu i Estelli z dokładem opieki Czarnockim, jako niemającym w Gubernii Wileńskiey ziemnego funduszu, do drzwi Sądowych przed Sąd Ziem. Ptu Wileńskiego na kadencyą z porządku naypierwszą Trzykrólską lub po niey następną poprzybijałem, i o potrzebie stawania i odpowiedzi przed tymże Sądem opowiedziałem i oznaymiłem. Dat ut supra. Woźny Sądu Grodz. Ptu Wileń. Marcin Kuczyński.

Roku 1823 mca grudnia 4 dnia. Przed aktami Grodzkiemi Ptu Wileń. stawając osobiście Woźny wyżey wyrażony relacyą ninieyszego pozwu zeznał. Przyjąłem Regent Józef Bohusz.

Roku 1823 mca xbra 7 dnia Woźny niżey wyrażony, świadczę: iż z tego pozwu kopią zgodną z autentykiem w sprawie WJP. Jana Jozefa dwóimiennego Barona Chaudoir, WW. JPP. Piotrowi tylko względem starszeństwa małżeńskiego, a Annie z Czerników primo voto Franciszkowey Adamowiczowey Stolnikowey Mścisławskiey, ad praesens Pomarnackim Regentom Sądu Głównego Litewskiego Wileń. 2go Departamentu posiadaczom majętności Giersztuciszek: oraz jako sukcessorom i posięgającym spadek po zeszłym Stolniku Adamowiczu, aktualnym żał. debitorze, ewikcyi uległy, oczewisto w ręce w majętności Giersztuciszkach w ptcie Wiłkomirskim leżącey, przed Sąd Ziem. Ptu Wileńskiego, na kadencyą z porządku naypierwszą Trzykrólską lub po niey następną, loco peragendae executionis jako po dekrecie niestannym w roku teraźnieyszym 1823 8bra 24 dnia na łukra infamii otrzymanym, podałem, i o potrzebie stawania i odpowiedzi przed tymże Sądem zapowiedziałem i oznaymiłem. Dat ut supra. Stefan Trzesnicki Woźny Ptu Wileńskiego.

Roku 1823 miesiąca decembra 7 dnia przed Aktami Ziem. Ptu Wiłkomirskiego stawając obecwie Woźny wyżey wyrażony relacyą takowego pozwu Urzędownie zeznał. Przyjąłem Ignacy Junosza Dąbrowski Ziem. Ptu Wiłkom. Regent.

Takowy pozew Redakcya może umieścić w gazecie Kur. Lit. Joachim Czyż Sędzia Ziem. Ptu Wileń.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 14 grudnia rubel srebrny 3 rub. $79\frac{3}{4}$ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 69, stary r. 11 kop. 51, imperyał r. 3 kop. $80\frac{3}{4}$.